

Rock 60'70'80' kao inspiracija za vlastitu kolekciju

Lovrić, Matej

Undergraduate thesis / Završni rad

2017

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, Faculty of Textile Technology / Sveučilište u Zagrebu, Tekstilno-tehnološki fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:201:897407>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-07-24**

Repository / Repozitorij:

[Faculty of Textile Technology University of Zagreb - Digital Repository](#)

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
TEKSTILNO-TEHNOLOŠKI FAKULTET

ZAVRŠNI RAD
ROCK 60'70'80'
KAO INSPIRACIJA ZA VLASTITU KOLEKCIJU

MATEJ LOVRIĆ

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
TEKSTILNO – TEHNOLOŠKI FAKULTET
KOMISIJA ZA ZAVRŠNI ISPIT
Kandidat Matej Lovrić
predao je izrađeni završni rad dne 07. 2017
Komisije u sastavu Doc. P. Jorović, Dr. B. Bilobas, Dr. S. Šešeljan, Dr. Z. Pačić
prihvatila je izrađeni završni rad dne _____
Završni rad održat će se dne _____

ZAGREB, RUJAN 2016.

M. 7. 6/7 4 // 30
2

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
TEKSTILNO-TEHNOLOŠKI FAKULTET
ZAVOD ZA DIZAJN TEKSTILA I ODJEĆE

ZAVRŠNI RAD
ROCK 60'70'80'
KAO INSPIRACIJA ZA VLASTITU KOLEKCIJU

PAULINA JAZVIĆ, ak.slik.

MATEJ LOVRIĆ, /TMD

ZAGREB, RUJAN 2016.

TEMELJNA DOKUMENTACIJSKA KARTICA

ZAVOD ZA DIZAJN I TEKSTILA I ODJEĆE

BROJ STRANICA – 17

BROJ SLIKA – 10

BROJ LITERALNIH IZVORA – 6

BROJ IZRADAKA – 3

ČLANOVI POVJERENSTVA

Nina Režek-Wilson, red.prof.

Paulina Jazvić, ak.slik.

Helena Schulthies, docent

Blaženka Brlobašić Šajatović, dr.sc. viši asistent

DATUM PREDAJE RADA

01.09.2016

SAŽETAK

Ovaj završni rad bavi se rock-om 60-ih, 70-ih i 80-ih godina prošlog stoljeća. U teorijskom dijelu ovog rada, istražujem svaki element vezan za ovo razdoblje. Tako u samom početku, ulazim u razdoblje od Prvog do kraja Drugog svjetskog rata, poslije toga opisujem povijesni razvoj rock-a, što je iznimno bitno za moj rad, jer upravo iz cjelokupnog vremenoskog razdoblja kako se rock razvijao, nastala je moja kolekcija. Uz razumjevanje pojmova kao što su rock i samo vremensko razdoblje koje je popraćeno burnim društveno političkim događajima ulazim u samu srž nalaženja inspiracije za vlastitu kolekciju. Nakon analize povjesnog vremena te što je rock značio za muziku, prelazim na kreativne ilustracije vlastite kolekcije.

Ključne riječi : rock, dvadeseto stoljeće, modna kolekcija, ilustracije.

SADRŽAJ

1. UVOD	1
2. POVIJESNI RAZVOJ 20. STOLJEĆA	2
3. GLAZBA DOSTUPNIJA NEGO IKAD PRIJE	2
3.1. PODJELA NA ZABAVNU I OZBILJNU GLAZBU	2
3.2. BOGATSTVO STILOVA	3
3.3. FENOMEN ROCKA I SVJETSKE GLAZBE	3
4. GOSPEL	4
4.1. STIL	5
5. COUNTRY	6
6. ROCK	7
6.1. KARAKTERISTIKE	7
6.2. PODRIJEKLO	8
6.3. ROCK 'N' ROLL KUĆA SLAVNIH	8
6.4. KRIZA ROCK 'N' ROLLA	8
7. THE BEATLES	10
7.1. POVIJEST	12
8. BOB DYLAN	13
9. THE ROLLIN STONES	14
10. KOLEKCIJA	15
11. ZAKLJUČAK	16
12. LITERATURA	17

UVOD

Rock 60-ih, 70-ih, 80-ih kao inspiracija za vlastitu kolekciju naslov je mog završnog rada. Inspiracija za ovu temu proizašla je iz želje za dubljim istraživanjem muzike, povijesti i svega što se nalazi oko mene. Oduvijek sam htio temeljitije istražiti povijest i muziku te ih iskoristiti u području dizajna kao inspiraciju za odjeću. Htio sam jedno važno muzičko razdoblje prenesti u ilustracije za vlastitu kolekciju, kroz promišljanje konstrukcije, materijala i ostalih elemenata modnog dizajna. U literaturi sam pronašao jednu zanimljivu informaciju, a to jest, da je razdoblje dvadesetog stoljeća bilo toliko inspirativno i korak unaprijed ne samo za muziku, već i za modni dizajn. Zato sam htio jednom vlastitom kolekcijom, osobnim viđenjem stvari koje su se dogodile tokom 20. stoljeća, odati počast nekolicini stvari koje volim a to su muzika, povijest i modni dizajn. Vlastitu kolekciju vidim u jarkim bojama, koje su aplicirane na traperu, koži i pamuku. Od prirodnih i održivih materijala u kojima će se osoba osjećati ugodno i odjevnih komada koje će osoba moći prilagoditi sebi, odnosno, personalizirati ih.

2. POVIJESNI RAZVOJ 20. STOLJEĆA

20. stoljeće je najkrvavije u povijesti čovječanstva, sa dva najsurovija režima u povijesti, fašizmom i komunizmom. 1899.-1902. trajao je rat između Britanije i Burske Republike, zatim Balkanski ratovi i oslobađanje Balkana od Osmanskog Carstva. 1914.-1918. je obilježena Prvim svjetskim ratom koji je odnio više od 15 milijuna žrtava. Od 1924.-1953. Vladala je Staljinova vlada koja je odnijela oko 20 milijuna žrtava te 1933.-1945. koja je obilježena Holokaustom – genocidom nad Židovima te sustavno istrebljivanje drugih etničkih grupa, 9 do 11 milijuna žrtava. I naposljetku 1939.-1945. su godine obilježene Drugim svjetskim ratom koji je odnio više od 50 milijuna žrtava, uključujući žrtve Holokausta. I to se sve dogodilo tokom prve polovice 20. stoljeća. U međuvremenu su radio, televizija i internet dobili na važnosti, tzv. masovni mediji, što je za rock kulturu bilo od iznimne važnosti. Umjetnici više ne drže do tradicionalnih vrijednosti mišljenja i djelovanja. Teže eksperimentu i istraživanju istine, a ne ljepote. Ugledni povjesničar Eric Hobsbawm nazvao je 20. stoljeće dobom ekstrema. Dva svjetska rata, brojne političke te društvene revolucije, ratovi i manji sukobi, terorizam i više su nego dobar razlog za taj naziv. S obzirom na takve društvene i političke okolnosti, i umjetnost je morala biti posve drugačija do ostalih epoha i u skladu s tadašnjim poimanjem svijeta i života uopće.

3. GLAZBA DOSTUPNIJA NEGO IKAD PRIJE

Jedna od najvažnijih značajki dvadesetog stoljeća jest veliki napredak znanosti i tehnologije koji i dalje raste. Izum i izvanredni razvitak snimanja te pohranjivanja tonskih i video zapisa u obliku gramofonske ploče, magnetofonske vrpce, audiokasete, kompaktne ploče (CD, DVD), videokasete značio je revolucionarnu promjenu u svim umjetnostima, pa tako i u glazbi.

Zahvaljujući snimkama skladbi i pjesama, glazba postaje dostupna većem broju ljudi nego ikada ranije, a miješaju se i utjecaji kultura iz svih krajeva svijeta: brojni stvaratelji nadahnuti su afričkom i azijskom umjetnošću, američka doživljava umjetnost procvat i ekspanziju, a cijeli planet postaje jedinstvena pozornica.

Umjetnici više ne drže do tradicionalnih vrijednosti mišljenja i djelovanja. Teže eksperimentu i istraživanju istine, a ne ljepote. Sloboda koju imaju daje im mogućnost da na dosadašnjim glazbenim razdobljima izgrađuju vlastite individualne stilove.

3.1. PODJELA NA ZABAVNU I OZBILJNU GLAZBU

Glazba prijašnjih epoha bila je podijeljena na duhovnu i svjetovnu, dok je današnja podjela na zabavnu i ozbiljnu glazbu započela sredinom 19. stoljeća, a u 20. stoljeću dovedena je do krajnosti. Već spomenuti razvoj masovnih komunikacija i industrijalizacija promijenili su strukturu društva, a time i publiku. Zabavna glazba služi suvremenom čovjeku za opuštanje i uživanje bez potrebe za koncentracijom ili znanjem. U najširem smislu joj pripadaju jazz, mjuzikl, filmska glazba i rock.

Ozbiljna glazba 20. stoljeća vrlo je provokativnog sadržaja i zahtijeva pozornost pri slušanju. Zbog oporog zvuka odbija široku publiku, pa privlači samo najuži krug slušatelja. Najveći dio publike sluša već provjerena klasična djela radije nego

suvremena, što dovodi do još jedne osobine glazbe prošlog stoljeća: historicističkog pristupa.

3.2. BOGATSTVO STILOVA

Glazbeni izraz prve polovine 20. stoljeća umnogome je drugačiji od svih ostalih stilova. Dok je barokom, bečkom klasikom i romantizmom vladao tonalitet dura i mola, skladatelji sada koriste prošireni tonalitet i politonalitet, tj. više tonaliteta istodobno. Najčešće je bio korišten bitonalitet.

Atonalitet predstavlja još jednu revolucionarnu novost ove glazbe. Karakterizira ga odsutnost tonike i svih funkcionalnih odnosa te ravnopravnost svih tonova. Prve skladbe u atonalitetu skladao je oko 1909. godine Arnold Schonberg. I sam osjetivši teret prevelike slobode odlučuje organizirati atonalitet i izumiti dvanaesttonsku tehniku skladanja – dodekafoniju (grč. dodeka, dvanaest, phone, glas) u kojoj se izabere niz od 12 tonova. Nizom je zadan redoslijed kojim se dvanaest tonova pojavljuje tijekom cijele skladbe, čime se osigurava njihova ravnopravnost.

U prvoj polovici 20. stoljeća usporedno postoje sljedeći stilovi: već obrađeni romantizam, impresionizam (Claude Debussy); ekspresionizam (Arnold Schonberg, Anton Webern, Alba Berg, Igor Stravinski); neofolklorizam (Bela Bartok), neoklasicizam (Sergej Prokofjev, Dmitrij Šostakovič, Paul Hindemith, Carl Orff) jazz čija su izvorišta spiritual, ragtime i blues, a stilovi New Orleans jazz, swing, bebop, cool jazz, free jazz, jazz rock ili fusion. Kao posebna vrsta razvija se mjuzikl, zabavno scensko djelo s govorenim dijalozima, pjesmama, zborovima i plesnim točkama.

3.3. FENOMEN ROCKA I SVJETSKE GLAZBE

Druga polovica 20. stoljeća, osim još naprednije tehnologije i još izrazitije odijeljenosti zabavne i ozbiljne glazbe, krije novi glazbeni fenomen – rock. Nastao je iz rhythm and bluesa, countryja and westerna te rock 'n' rolla. U rocku 1960-ih razvili su se soul i folk rock, a u rocku 70-ih jazz rock ili fusion, art rock (progresivni ili simfonijski), country rock, heavy metal rock, glitter rock, punk rock. Grunge i new age dio su rocka 80-ih i 90-ih.

World music (eng. svjetska glazba) je pojam nastao krajem osamdesetih godina, a označava glazbu koja nije nastala u Europi i SAD-u, nego izvan tih područja kao što su zemlje Trećeg svijeta ili Euroazija. Još jednom se potvrđuje velika važnost suvremene tehnologije i komunikacije jer globalizacijom glazbe stvara se jedinstvo raznovrsnoga svijeta. To je najbolje postavio njemački skladatelj elektroničke glazbe Karlheinz Stockhausen: „...svaki čovjek u sebi sadrži cijelo čovječanstvo... Svjetska glazba spaja prošlost, sadašnjost i budućnost, zemlje i prostore koji su udaljeni jedni od drugih.“

4. GOSPEL

Gospel je glazba koja je nastala krajem 18. stoljeća i izražava stil duhovne glazbe koja je nastala u crnačkim crkvama. Najveću popularnost je postigla tijekom 1930-ih. Gospel općenito uključuje vjersku glazbu i sastoji se od višeglasnog pjevanja kojeg izvode svi bez obzira na rasu.

Kao i drugi oblici kršćanske glazbe koja je bila u stvaranju, izvedba, značenje, pa čak i definicija gospel glazbe ovisila je o kulturi i društvenom kontekstu okoline gdje je stvorena. Gospel glazba je stvorena tako da se može izvoditi u razne svrhe, osim što se pretežno izvodi u vjerskim objektima i svečanim prilikama, također se koristi kao zabavni proizvod za tržište. Međutim najčešća tema koja se izvodi sa gospel glazbom je hvaljenje Boga, Isusa Krista i Duha Svetog.

Gospel glazba varira od stila do ukusa izvođača. Dok se pojmom "Gospel glazba", može pokriti vrlo široko područje glazbe, stilova i različitih imena, svi imaju isti izvor začetka, a to je, crna kršćanska glazba u Sjedinjenim Državama. Gospel je jedinstveni američki fenomen koji svoje najranije pojavljivanje ima krajem 19. stoljeća. Postoje i naznake da duhovne i radne skladbe vuku korijene od afričkih robova, gdje su im takve stvari bile zabranjene, a to ih opet nije spriječilo da naprave svoje vlastite himne i napjeve. Od 1900. do 1930. gospel glazba se pripisuje društvenim promjenama u Americi, kada crnci sa juga zemlje sele u druga područja sa svojim vlastitim gospel skladbama. Jasna podvojenost između crne i bijele Amerike, a posebno u crkvama, dovela je do stvaranja crnog i bijelog gospela. Tijekom tridesetih godina Thomas A. Dorsey zaslužan je za presudni razvoj gospel glazbe. Kombiniranjem emocionalnih i žestokih skladbi, stvorio je novi suvremeni stil, koji se uglavnom izvodio u crkvama. Ova povijesna era gospel glazbe naziva se "Dorsey Era", a Thomas Dorsey postao je poznat kao "Otac suvremene gospel glazbe". Dok su se podjele među rasama smanjile u posljednjih pedeset godina, stilovi i tradicije u gospel glazbi i dalje su različiti.

Tijekom 1940-ih godina rađaju se mnogi pjevački zborovi i kvarteti koji izvode gospel glazbu. Putujući i pjevajući širom SAD-a postaju vrlo popularni i traženi izvođači ove vrste glazbe. Gospel glazba 1950-ih doživljava promjene, kada se u skladbama počinju koristiti glasovir i orgulje, a neki od izvođača toga vremena su The Clara Ward Singers, The Staple Singers of Chicago i Albertina Walker.

Neki su se glazbeni izvođači ograničili samo na duhovnu glazbu poput Mahalie Jackson, dok su drugi kao Sister Rosetta Tharpe, razvijali stil crne gospel glazbe. The Golden Gate Quartet i Clara Ward izvodili su svjetovnu gospel glazbu čak i u noćnim klubovima. Ostali izvođači, kao što su The Jordanares, The Blackwood Brothers, Al Green, i Solomon Burke, također su izvodili vjersku i svjetovnu glazbu po raznim koncertima i klubovima.

Iako je isključivo američka pojava, gospel glazba se proširila i na druge kontinente uključujući i Australiju gdje nastupaju gospel zborovi The Elementals i Jonah & The Whalers i održavanje festivala "Australian Gospel Music Festival". u Europi, Norveška je domovina Ansgar Gospel zbora, koji je jedini pravi norveški gospel zbor. Gospel je također popularan u Kanadi, pokrajina Quebec, gdje je važno središte gospel zborova, kao što su Montreal Jubilation Gospel Choir i Québec Celebration Gospel Choir, koji su najpoznatiji.

4.1. STIL

Gospel glazbu u cjelini karakterizira dominantna vokala izvedba (često korištenjem jake žestoke harmonije), gdje je tekstualni izvor vjerske prirode, posebno kršćanske. Pod žanrovi ovog stila uključuju suvremeni gospel (urban contemporary Gospel, kojeg ponekad nazivaju "Crni gospel), južni gospel i modernu gospel glazbu (sve više poznata kao suvremena kršćanska glazba). Neki od oblika gospel glazbe koristi pjevačke zborove, dok ostali glazbenici u svojim izvedbama koriste instrumente poput glasovira, Hammond orgulja, bas-gitare, bubnjeva i sve više električnu gitaru.

Suvremeni urbani gospel je stil gospel glazbe poznat je još i kao "Crni gospel", kako bi se mogao razlikovati od drugih oblika kršćanske glazbe, kao što je suvremena kršćanska glazba ili kršćanski rock i južni gospel.

Dok se kršćanski country gospel, odnosno, kršćanska country glazba naziva se još i "Country gospel glazba", a spada u oblik gospel glazbe koja melodijom podsjeća na country glazbu. Ovaj stil je tijekom godina postao vrlo popularan i glavni je oblik glazbe za inspiracijske tekstove country skladbi. Tijekom 1990-ih postiže najveću popularnost i donosi mnoge hitove. Larry Gatlin, Charlie Daniels i Barbara Mandrell samo su jedan dio od mnogih glazbenika koji su snimali skladbe u ovom stilu country gospela. Međutim njih troje su postigli najveću popularnost izvodeći gospel country. U kasnim devedesetima dolazi do pada popularnosti radi financijskih problema sa "Christian Country Music Association". Tijekom godina ovaj fond je imao sve više problema sa rukovođenjem ovim podžanrom gospel glazbe. Mnogi izvođači, Izdavačke kuće i radio postaje bile su pogođene ovim skandalom krajem devedesetih, da bi konačno 2002. godine "Country Music Association" tužila "Christian Country Music Association" za povredu prava.

5. COUNTRY

Country glazba, koja se još naziva i country & western glazba, je sjevernoamerički glazbeni žanr, koji je nastao početkom 20. stoljeća iz tradicionalnih elemenata narodne glazbe europskih doseljenika - osobito Iraca i Engleza. Korijene ima u folklornoj glazbi juga SAD-a, vrlo jednostavne forme mahom praćene samo gitarom i violinom.

S vremenom je pod utjecajem ostalih glazbenih žanrova (osobito bluesa) nastala današnja country glazba. Prvi snimljeni vokal na gramofonskoj ploči u lipnju 1923. g. bio je od Fiddlinga Johna Carsona, autentičnog pjevača countryja i bluesa, koji je i najčešće sam sebe pratio s violinom i gitarom.

Sve do kraja 1940.-ih godina bio je za ovu vrst glazbe uvriježen naziv "hillbilly music" ("seljačka glazba", u slobodnom prijevodu), da bi glazbena industrija 1949. godine organizirano počela koristiti termin "country music" ("seoska glazba"). Naziv "hillbilly" je potom ostao pridržan za rustikalnije oblike folk glazbe, koji se izvode bez električnih instrumenata i bez korištenja harmonija kakve u glazbu ulaze suradnjom obrazovanih aranžera.

Pod popularnije izvođače country glazbe sigurno spada Hank Williams, u novije vrijeme kombinacijom countryja i popa veliku pozornost privukla je Shania Twain.

6. ROCK

Rock, skraćeno od *rock and roll* (često zapisano kao *rock n' roll* ili *r'n'r*), vrsta je popularne glazbe, najčešće s vokalima, električnim i bas-gitarama, te naglašenim, jakim ritmom; u nekim podžanrovima rocka pojavljuju se i drugi instrumenti, primjerice saksofon.

Kao kulturni fenomen, rock-glazba je na svijet utjecala kao nijedna druga – smatra se zaslužnom za okončavanje ratova i širenje mira i tolerancije, kao i kvarenje nevinih i širenje moralne truleži. Popularna je širom svijeta i razvila se u veliko množinu vrlo različitih stilova.

Žanr rock-glazbe je širok i nije strogo definiran - naziv *rock* često se koristi kao skupni naziv za veći broj različitih podžanrova od metala do soula. Izraz *rock'n'roll* se češće koristi za specifičnu vrstu rocka iz 1950-ih i '60-ih, a kraći *rock* za krovnu kategoriju.

Rock ima svoje korijene u ritmovima bluesa, country glazbe iz 1940.-ih i 1950.-ih. Postoji i utjecaj etno glazbe i jazz. Zvuk rocka potječe od električne gitare, bubnjeva i klavijatura. U kasnim 1960.-im i ranim 1970.-im, rock glazba razvila se u različitim podžanrovima. U kombinaciji s narodnom glazbom nastao je folk rock, u dodiru s bluesom nastao je blues rock, a spojem s jazzom nastao je jazz rock. U 1970.-im, rock dobiva utjecaje iz soula, funka i latino ritmova. Također u 1970.-im, rock razvija niz podžanrova, kao što su: glam rock, hard rock, progresivni rock, i punk rock. Rock podžanrovi koji su se razvili 1980.-ih su: novi val i hardcore punk. U 1990.-im, novi podžanrovi su: grunge, britpop, indie rock i nu metal.

6.1. KARAKTERISTIKE

Zvuk kamena je tradicionalno usmjeren na električnoj gitari, koja se pojavila u svom modernom obliku 1950-ih uz popularizaciju rock and rolla. Zvuk električne gitare u rock glazbi obično podržava električna bas-gitara, koja je bila pionir u jazz glazbi istoga doba, i udaraljke u kojima prevladavaju bubnjevi, uz koje se ponekad pojavljuju i činele. Ovaj trio instrumenata često se nadopunjava uključivanjem klavira, Hammonda i sintisajzera. Skupina glazbenika koja interpretira rock glazbu naziva se rock bend i sastoji se najčešće od dva do pet članova. Klasično, rock bend poprima oblik kvarteta čiji su članovi pokrivaju jednu ili više uloga, uključujući i pjevača, gitarista, ritam gitarista, bas-gitarista, bubnjara i često klavijaturista ili drugog instrumentalista. Rock glazba tradicionalno je izgrađen na temeljima jednostavnih četverodobnih ritmova s udarcem bubnja na drugoj i četvrtoj dobi - *Backbeat*. Melodije su često izvedeni iz starijih glazbenih načina kao *Dorian mode* ili *Mixolydian*, uglavnom tonalitetima violinskog ključa. Instrumenti sviraju višeglasno, a harmonije su popunjene kvartama, kvintama i disonantnim harmonijskim progresijama. Rock pjesame iz sredine 1960-ih su često korištene u *Verse-chorus strukturi*, koja potječe iz blues i folk glazbe, ali došlo je do značajne razlike od ovog modela. Kritičari su naglasili eklekticizam i stilsku raznovrsnost stijena. Zbog svoje složene povijesti i sklonosti posuđivanja glazbenih elemenata iz drugih glazbenih i kulturnih obrazaca kritičari su tvrdili da je "nemoguće vezati rock glazbu na kruto naznačenu glazbenu definiciju".

Za razliku od mnogih ranijih stilova popularne glazbe, teme rock pjesama su vrlo širokoga spektra. Tako se u tekstovima rock pjesama nalaze društvo, neuzvrćena

ljubav, seks, pobune protiv vlasti, sport, piće, droga, novac, socijalna pitanja i sl. Neke od ovih tema rokeri su naslijedili iz strajjeg popa, jazza i bluesa, a neke teme se prvi put pojavljuju u tekstovima pjesama. Robert Christgau je rock glazbu nazvao "hladni medij" s jednostavnom dikcijom i ponavljanjem refrena, a tvrdi da se primarna "funkcija" rocka odnosi se na glazbu, ili, općenitije šum. Prevlad bijelih muškaraca i često srednje klase glazbenika u rock glazbi se često navodi i uvijek je "vruće pitanje" u medijima. Ipak, i u rocku su se kasnije probili i crni glazbenici, osvajajući najčešće mladu bjelačku publiku. Najčešće pjevaju o mafiji, problemima siromaštva i neravnopravnosti. Budući da se pojam stijena (eng. *Rock*) počeo koristiti u želji da se rock and roll s kraja 1960-ih, što je u suprotnosti s pop glazbom, s kojom rock dijeli mnoge karakteristike, ali od koje je često udaljen od naglaskom na muziciranje, live nastup i usredotočenost na ozbiljne i progresivne teme kao dio ideologije autentičnosti koja se često u kombinaciji sa sviješću o žanra povijesno i razvija, čineći rock autentičnim. Prema Simonu Frithu "stijena je nešto više od popa, nešto više od rock and rolla, ali je uz pomoć rock glazbenika u kombinaciji s naglaskom na vještinu i tehniku na romantičnom pojmu umjetnosti kao umjetničkog izražavanja, izvornu i iskrenu". U novom tisućljeću pojam *rock* je ponekad koristi kao pojam koji pokriva i neke elemente zabavne glazbe, reggae, soula, pa čak i hip-hopa, s kojim je pod utjecajem, ali je često u suprotnosti kroz veći dio svoje povijesti.

6.2. PODRIJEKLO

Temelj rock and rolla je nastao u Sjedinjenim Američkim Državama tijekom kasnih 40-ih i ranih 50-ih godina 20. stoljeća, a brzo se proširio svijetom. Njegovi neposredni korijeni leže u miješanju različite afroameričke glazbe s žanroima iz tog vremena (blues, gospel, country), koji su bili rašireni po Europi i SAD-u. 1951. godine u Clevelandu disk džokej Alan Freed počeo je svirati RnB glazbu multi-rasnoj publici, te je upravo on zaslužan za često korišten izraz "rock and roll" kako bi opisao novopridošlu popularnu glazbu koju je počeo svirati.

6.3. ROCK 'N' ROLL KUĆA SLAVNIH

Osnovana je 1986. godine i nalazi se u Clevelandu u SAD-u. Posvećena je uspomeni na najpoznatije i najutjecajnije rock glazbenike, bendove, producente i dr., koji su utjecali na razvoj rock glazbe, a time i glazbene industrije. Među laureatima kuće slavnih nalaze se: Chuck Berry, Ray Charles, Fats Domino, The Beatles, Buddy Holly, Elvis Presley, Little Richard, Aretha Franklin, B.B. King, Roy Orbison, Bob Dylan, The Beach Boys, The Supremes, The Rolling Stones, The Doors, Tina Turner, Johnny Cash, Bob Marley, Led Zeppelin, Janis Joplin, David Bowie, Pink Floyd, Queen, Ramones, Bruce Springsteen, U2, AC/DC, Metallica, Red Hot Chili Peppers, Kurt Cobain i dr.

6.4. KRIZA ROCK 'N' ROLLA

Krajem 1950-ih i početkom 1960-ih dolazi do velike krize crnačkog rock and rolla, kojeg su neki znali zvati "glazbom džungle". Buddy Holly i Eddie Cochran pogibaju u tragičnim nesrećama, Chuck Berry je zatvoren zbog spolnog odnosa sa maloljetnicom, Jerry Lee Lewis oženio se sa svojom trinaestogodišnjom sestričnom, te su ga radi toga masovno bojkotirali, Little Richard posvetio se crkvi, a Elvis se vratio nakon dvogodišnjeg odsluženja vojnoga roka. Sve ove okolnosti dovele su do toga da starija generacija još neko vrijeme održava popularnost, mada će vrlo skoro biti prisiljena

priznati poraz u tom glazbenom ratu. U to vrijeme hladnog rata dok je mandat u Bijeloj kući imao John F. Kennedy glazba se nije sastojala samo od sentimentalnih balada i laganih rima, već je bilo i klasičnih trominutnih pop skladbi što su ih stvarale ekipe mladih skladatelja i producenata u Brill Buildingu u New York Cityju.

Pop glazba je širila mladenački optimizam te je istodobno služila kao sredstvo za odvratanje pažnje od velikih svjetskih problema. Iako je Amerika veći dio 20. stoljeća bila u vodstvu što se tiče pop glazbe, status quo će se promijeniti kada neki britanski glazbenici čiju su karijeru obilježili rock and roll i R&B, svoje znanje prenesu natrag preko Atlantika. Nakon toga pop glazba se proširila čitavim glazbenim svijetom, te postala najpopularnijim glazbenim stilom toga vremena.

7. THE BEATLES

The Beatles je kulturni rock i pop sastav iz Liverpoola, Velika Britanija. Jedan su od najkomercijalnijih, najuspješnijih i najpopularnijih sastava u povijesti rock glazbe. U ožujku 1957., pohađajući "Quarry Bank Grammar" školu u Liverpoolu, John Lennon formira *skiffle* (izvođenje folka, jazza i bluesa) sastav koji se zove "The Quarrymen". Pet dana kasnije susreo se sa gitaristom Paulom McCartneyem, koji je dolazio iz Wooltona i pozvao ga da mu se pridruži u sastav. 6. veljače 1958. mladi gitarista George Harrison pozvan je u sastav na promatranje. Na McCartneyevo insistiranje Harrison je u sastav primljen nakon jedne probe u ožujku 1958. gdje je svirao prvu gitaru. U to vrijeme su Lennon i McCartney obojica jedan period svirala ritam gitaru. U siječnju 1960., Lennonov prijatelj iz škole Stuart Sutcliffe, dolazi u sastav i svira bas-gitaru i tada su se počeli zvati "*The Silver Beatles*" (izvedeno od njihovog menadžera Larrya Parnesa koji je predlagao da se zovu "Long John and the Silver Beatles"). Kasnije u kolovozu 1960. počinju se zvati "The Beatles". Članovi Beatlesa su tada: John Lennon, Paul McCartney, George Harrison, Ringo Starr, Pete Best, Stuart Sutcliffe.

Više no itko drugi, Beatlesi su objedinili najbolje vrijednosti ranog rock and rolla te ih pretvorili u novu izvornu formu afirmirajući usput ideju rock sastava kao kolektivnog autora/izvođača u jednoj osobi. Fascinacija rock and rollom Eddieja Cochrana, Little Richarda i Genea Vincenta pokazala se poticajnom za stvaranjem novih rock standarda s kojima je sastav izborio svoj prvi nastup, višemjesečni ugovor u hamburškom Star klubu. U Hamburgu su silom prilika brzo profesionalno sazreli odradujući višesatne setove u noćnom klubu blizu ozloglašene zone "crvenih svjetala". U Liverpool su se vratili 1961. nakon dva odradena ugovora u Hamburgu i nakon što ih je, kaneći se posvetiti studiju umjetnosti, napustio basista Stu Sutcliffe, koji pak 1962. umire od izljeva krvi u mozak.

O karijeri Beatlesa u Liverpoolu skrbi novi menadžer Brian Epstein a stalne svirke u liverpoolskom klubu The Cavern (u kojem je utemeljen osebujni i iznimno popularan Merseybeat zvuk), promoviraju ih u vodeću lokalnu atrakciju. Krajem 1961. i početkom 1962. Epstein Beatlesima osigurava ugovor za snimanje ploče sa izdavačkom kućem EMI /Parlophoneom u ljeto 1962. i to uglavnom zahvaljujući zalaganju producenta (kasnije njihov ključni suradnik), Georgea Martina. Prije snimanja nastupnog singla "Love Me Do", umjesto Petea Besta za bubnjara dolazi Ringo Starr, nekadašnji član sastava Rory Storm & The Hurricanes. Nastupni singl "Love Me Do" potpisali su Lennon i McCartney. Bio je to tipičan singl ranog britanskog popa sa zaraznom melodijom refrena, naglašenom izvedbom gitare, pozadinskim sviranjem ritam sekcije i svježim harmonijama. "From Me To You" dospio je samo do 17. mjesta top liste, no već treći singl Please Please Me dosegao je drugo mjesto na ljestvici.

Mlada publika mahom srednjoškolci koja je pohrlila u prodavaonice ploča, sa jednakim je ushitom odlazila i na koncerte, najavljujući početak beatlemanije, koja je uskoro temeljito potresla Britaniju, Europu, Ameriku i cijeli svijet. Album prvijenac *Please Please Me* snimljen je za maratonskog jednodnevnog snimanja. Na albumu se našao izvorni materijal s potpisom Lennona i McCartneya, te standardi koje je grupa uvijek zvala na koncertima poput neizbježnog "Twist & Shout".

Potvrdu uspješne skladateljske formule dvojac Lennon/McCartney i novog zvuka koji je u studiju napravio George Martin, dalo je tržište. Album je punih trideset tjedana bio na vrhu britanske top liste. Naravno, u skladu sa tadašnjim izdavačkim normama morao je uključiti hitove sa singl ploča koji su mu prethodili ("Love Me Do", "Please Please Me", "From Me To You", "I Love You") te nove potencijalne hit singlove, poput kasnije uspješnice "Twist And Shout".

Album *With the Beatles* koristi istu formulu kombinacije standarda i skladbi Lennona i McCartneya, izlazi u studenome 1963. i najavljuje uspješni hit singl "She Loves You". Beatlesi su tada već velike zvijezde, a album donosi čitav niz novih hitova. Nakon što je tvrtka "Capitol" konačno u SAD-u objavila početkom 1964. singl "I Wanna Hold Your Hand" te album *Meet the Beatles!* (američko izdanje slično britanskom *With the Beatles*), Beatlesi u veljači kreću na američku turneju i osvajaju Ameriku. Stvarajući ujedno put za britansku invaziju grupa poput, Stonesa, Kinksa... Sudjelovanje na poznatom televizijskom Ed Sullivan nastupu, gledalo ih je rekordnih 70 milijuna gledatelja, a svega dva mjeseca kasnije Beatlesi su okupirali prvih pet mjesta na referentnoj Billboarovoj top lista singlova nizom: "Can't Buy My Love", "Twist And Shout", "She Loves You", "I Want To Hold Your Hand", "Please Please Me".

Album *A Hard Day's Night* izlazi u ljeto 1964., na kojem se nalazi glazba iz istoimenog filma Richarda Lestera, koji je uhvatio atmosferu "beatlemanije". Na kraju 1964. objavljen je novi album *Beatles for Sale* koji je zauzeo prvo mjesto na obje strane Atlantika. Godinu dana kasnije Beatlesi su na velikoj europskoj, azijskoj i australskoj turneji na kojoj uspijevaju snimiti još jedan film s Richardom Lesterom i pripadajućim albumom na koje se nalazi glazba iz filma. Album *Help!* najavljen je singlom "Ticket To Ride", koja je kao i naslovna tema bila broj jedan u Americi, no ključna skladba na albumu je "Yesterday", jedna od najizvođenijih i najčešće snimanih skladbi svih vremena. *Rubber Soul* izlazi u prosincu 1965. i bilježi pomak s plitkih ljubavnih tema prema slojevitim tekstovima te složenijim glazbenim teksturama. Album je jako puno pod utjecajem Bob Dylana, psihodelije i folk rocka, a bilježi i različite interese trojice skladatelja; Lennona (koji inzistira na "odmetničkom" rockersom naboju), McCartneya (koji više njeguje pop glazbu) te Harrisona (koji se sve više gleda kao autor i prijenosnik psihodelične glazbe).

Album *Revolver* izlazi 1966. i ide još jedan korak dalje. Beatlesi su nakon objavljivanja albuma i službeno odustali od koncerta i turneje u korist studijskog rada, a već *Revolver* s 10 tjedana snimanja u studiju, postaje do tada najambicioznije sniman album. Početkom 1967. Beatlesi objavljuju jedan od svojih najboljih singlova s dvostrukom "A" stranom, odnosno skladbama "Penny Lane" i "Strawberry Fields Forever", a to je bio pravi uvod u remek djelo koje je slijedilo.

Album Sgt. Pepper's Lonely Hearts Club Band izlazi u ljeto 1967. i postaje jedan od najutjecajnijih albuma u povijesti rocka. Sniman je novom tehnikom i korištenjem četverokanalnog studija te u novijoj produkciji Georgea Martina. Skladbe na albumu prožete su elektroničkim efektima, tradicijom music halla, kabarea, psihodelije, elementima klasične glazbe, soula, etnoom, i kao takav dao je mnoge hitove. Sgt. Pepper bio je njihov najprodavaniji album i punih 15 tjedana nije silazio sa vrha britanske top liste. Singl "All You Need Is Love" Beatlesi snimaju u živo u srpnju 1967. za vrijeme pionirskog monodvizivskog TV prijenosa koji je prenošen satelitom. Iste godine umire im menadžer Brian Epstein.

Dvostruki album *The Beatles*, znan kao "dvostruki bijeli album" ili *The White Album* kojeg je likovno opremio Richard Hamilton (likovni umjetnik), nastao je nakon niza problema s kojima su se suočili Beatlesi; Lennonove rastave i veze sa Yoko Ono, smrt menadžera, raspadom njihove korporacije "Apple"... Album je sniman vrlo dugo, uz nesuglasice i tenzije koje se nisu smanjile ni nakon snimanja, no komercijalni učinak albuma je bio ogroman. Prethodio mu je u vrlo uspješni singl "Hey Jude", koji je prodan u preko 6 milijuna primjeraka, no nije se našao na albumu. "Bijeli album" postao je jedan od najcitiranijih i najutjecajnijih albuma Beatlesa.

Nastojeći nadvladati nesuglasice u sastavu, u proljeće 1969. snimaju novi materijal u studiju uz prisustvo kamera. Rezultat je poražavajući, skoro su se doslovno raspali pred kamerama, ostavljajući za sobom rastresit i neuravnotežen materijal čiji su bolji trenuci (uz postprodukciju Phila Spectora) postali *Let It Be*, album objavljen 1970. Riječ je o oproštajnom i zapravo posthumnom objavljenom albumu Beatlesa na kojem su se ipak našle neke iznimne skladbe poput naslovne teme, "Across The Universe" i "Long And Winding Road" te hit singla "Get Back".

Premda su razlike i tenzije u sastavu bile sve veće, Beatlesi su se još jednom našli u studiju sa svojim producentom Georgeom Martinom. Rezultat te suradnje bio je album *Abbey Road*, posljednja ploča koju su Beatlesi objavili kao aktivan sastav. Album je desetljećima bio apsolutni favorit publike, a s devet milijuna prodanih primjeraka postao je i najnakladnijim albumom Beatlesa. Album je na "A" strani ponudio nekoliko iznimnih skladbi dok je na bogato orkestriranom "B" stranom bitno utjecao na način pisanja te promišljanja brojnih progresivnih autora ranih sedamdesetih.

Nedugo nakon izlaska albuma, Lennon je prvi počeo javno govoriti o odlasku iz sastava, ipak prvi je Beatlese službeno napustio Paul McCartney u travnju 1970. Sva četvorica, tada već bivših Beatlesa, uskoro su nastavili svoje karijere; Lennon prvo sa "Plastic Ono Bandom", a potom i samostalnim projektima, McCartney solo ili sa "Wingsima", George Harrison i Ringo vlastitim albumima. Ubojstvo Lennona u prosincu 1980. prekinulo je sve spekulacije o ponovnom okupljanju, a smrt Georgea Harrisona 2001. g. i mogućnost za tehnološki moguća "posthumna izdanja" kakva je bilo ono iz 1995. na projektu *Anthology*.

Projekt *Anthology* (tri izdanja s po dva CD-a iz 1995. i 1996.) ponudio je ranije neobjavljene demo-snimke, alternativne verzije, fragmente konverzacije i komentara. Cijeli projekt zamišljen je i odrađen je kao visokokvalitetna zvučna izvedba i zaključni je dokument u diskografiji Beatlesa. *Let It Be... Naked* također dolazi iz arhiva. Radi se o albumu sa isječcima za album *Let It Be*, koji je prema tvrdnjama Paula McCartneya, bio zamišljen bez podrške velikog orkestra. Osim drugih verzija udarnih skladbi na albumu, donio je i ranije na albumima neobjavljene singlove "Get Back" i "Don't Let Me Down".

7.1. POVIJEST

Grupa *The Beatles* je najpopularnija i najutjecajnija grupa u povijesti popularne glazbe. Njihove pjesme dominirale su 1960-ih godina kada su ljudi vjerovali da glazba može promijeniti svijet, a skladateljska vještina Lennona i McCartneya omogućila je da njihova glazba i dalje živi. Njihove pjesme još uvijek imaju utjecaja na mnoge današnje glazbenike. Prvi nastupi uživo počeli su u klubovima Liverpoola i okolici. Njihove žive izvedbe bile su uzbudljivo iskustvo u odnosu na ozbiljne i krute izvođače koji su prevladavali u popularnoj glazbi tog vremena. Slava *The Beatlesa* temeljila se na

skladateljskoj vještini Johna Lennona i Paula McCartneya. U početku su obojica pisali tradicionalne rock and roll pjesme o prijateljstvu i ljubavi, no kako se taj tandem razvijao, njihove pjesme su postale raznovrsnije.

Sva četvorica Beatlesa rođena su u engleskoj luci Liverpoolu i svirali su raznim rock and roll grupama krajem 1950-ih. Godina 1960-61. John, Paul, George i bubnjar Pete Best svirali su u Star Clubu u njemačkoj luci Hamburgu, gdje su puno naučili o nastupu uživo. Nakon povratka u Englesku, redovito su nastupali u liverpulskom The Cavern Clubu. 18. kolovoza 1962. njihov menadžer Brian Epstein (1934.-67.) zamijenio je Besta Ringom Starrom na mjestu bubnjara. U siječnju 1964. pjesma "*I Want To Hold Your Hand*" dospijela je na vrh američke glazbene ljestvice. U jezik je ušla nova riječ "*beatlemanija*" kao izraz za tisuće obožavatelja koji su vrišteći u stopu pratili ovu grupu. Za nekoliko mjeseci *The Beatles* su postali najveća glazbena grupa na svijetu. Godine 1966. The Beatlesi su prestali nastupati uživo i više vremena provodili u studiju. Tamo su eksperimentirali sa različitim instrumentima, kao što su gudački orkestri i sitari, te novim snimateljskim tehnikama. Za njihovo remek-dijelo *Sgt. Pepper's Lonely Hearts Club Band* trebalo je nekoliko mjeseci rada te primjena tehnika kao što su spajanje vrpce i snimanje na više kanala.

8. BOB DYLAN

Bob Dylan (pravim imenom Robert Allen Zimmerman) (Duluth, Minnesota, 24. svibnja 1941.) američki je pjevač, skladatelj i pjesnik.

Jedan je od najvećih kantautora 20. stoljeća i kulturna ličnost generacije 1960-ih godina. Često je kroz pjesmu izražavao bunt protiv politike i društvenih dogmi njegova vremena, govorio o problemima religije i vjere općenito, te pjevao o ljubavi. Najpoznatije su njegove pjesme *Blowin' in The Wind*, *The Times They Are A-Changin'*, *Like a Rolling Stone*, *Just Like A Woman*, *All Along the Watchtower*, *Lay Lady Lay* i druge.

Utjecaj Boba Dylana na rock glazbu je ogroman. Prvi je inzistirao na kvaliteti tekstova pjesama, a njegovo je pjevanje odškrinulo vrata drugim pjevačima s manje atraktivnim glasom (na primjer Lou Reed iz *The Velvet Underground*). Jedan je od prvih koji je svirao folk rock (na što ga je potakla obrada njegove pjesme *Mr Tambourine Man* grupe Byrds) te country rock i americanu (na albumima *The Basement Tapes* iz 1967./1975., *John Wesley Harding* iz 1968. i *Nashville Skyline* iz 1969.). Vlasnik je prvog dvostrukog albuma u povijesti (*Blonde on Blonde* iz 1966.) a njegove su tada još neobjavljene snimke s grupom The Band razlog nastanka bootleg albuma *The Great White Wonder* (1969.), prvog bootlega u povijesti rock glazbe.

Svira gitaru, usnu harmoniku i glasovir. U četrdeset i pet godina umjetničkog rada objavio je 44 albuma među kojima su najzapaženiji *The Freewheelin' Bob Dylan*, *Blonde on Blonde*, *Blood on the Tracks*, *Desire* te noviji *Love and Theft* i *Modern Times*.

9. THE ROLLING STONES

The Rolling Stones je britanska rock grupa oformljena u travnju 1962.g. koja je postala poznata u 60-ima, a djeluje i danas. Osnivači su bili: Brian Jones (gitara i usna harmonika), Ian Stewart (klavijature), Mick Jagger (vokal), Keith Richards (gitara), a početni sastav su upotpunili Bill Wyman (bas) i Charlie Watts (bubnjevi). Ime grupe su odabrali prema blues pjesmi koju je 1948.g. snimio Muddy Waters. Kao i druge britanske rock grupe tog doba nastali su pod utjecajem američkog rhythm and bluesa i ranog rock'n'rolla. Nisu se previše opterećivali težnjom da budu autentični blues stilisti i od svojih početaka do sada okušali su se u raznim glazbenim žanrovima.

Čuveni logo grupe "*Tongue and Lip Design*" dizajnirao je John Pasche 1971.g. i prvi put se pojavljuje na albumu *Sticky Fingers*.

Richards i Jagger su od 1950-ih bili prijatelji u osnovnoj školi u Dartfordu, a onda su se njihove obitelji kroz selidbe razdvojile. Prijateljstvo je obnovljeno 1960. slučajnim susretom na dartfordskoj željezničkoj stanici gdje su na putu u srednju školu obojica čekali vlak. Jagger je pod rukom nosio albume Chuck Berryja i Muddy Watersa, što je pobudilo Richardsovu znatiželju i otkrilo zajedničku glazbenu sklonost.

Sastav "Rolling Stones", imao je svoj prvi službeni nastup pod tim imenom 12. srpnja 1962.g. u londonskom Marquee Clubu, nastavili su kao lokalna rhythm and blues grupa, nastupajući vikendom u klubu Crawdaddy (u londonskom kvartu *Richmond*), u vlasništvu njihovog prvog podupiratelja i menadžera Giorgia Gomelskog. Sastav je uglavnom svirao pjesme Bo Diddleya, Muddy Watersa, Chuck Berryja i Buddyja Hollyja i to ne baš u punoj dvorani. Taj stil glazbe, nije u to vrijeme bio previše popularan u UK, a postajale su i grupe koje su to bolje izvodile, kao Blues Incorporated (Alexis Kornera). Stonesima je krenulo nabolje, kad su u travnju 1963. g. uzeli za managera Andrew Oldhama. Oldham (koji je tada imao 19 godina i bio mlađi od svih članova grupe) bio je premlad za dobivanje licence za glazbenog agenta, te se udružio s veteranom Ericom Eastonom. Debitantski singl Stonesa je obrada pjesme "Come On" koju je 1961.g. napisao i snimio Chuck Berry, a B-strana je također bila obrada pjesme "I Want To Be Loved" koju je napisao Willie Dixon. Obje pjesme su snimljene u svibnju 1963.g.

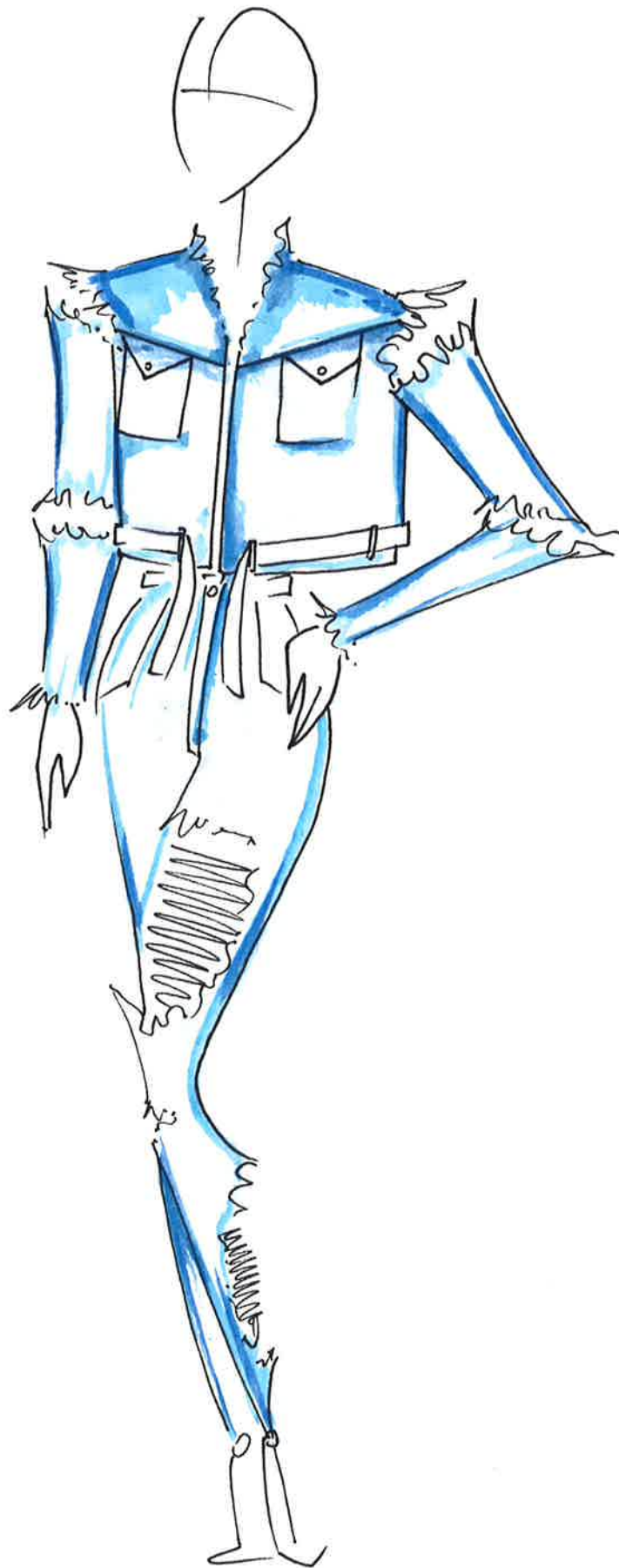
Drugi singl "I Wanna Be Your Man" objavljen u studenom 1963.g. napisali su Lennon i McCartney nakon što ih je, navodno, Oldham slučajno sreo na ulici i nagovorio da daju svoj skromni doprinos za budući singl novonastale grupe, što su obojica nesebično prihvatili. Ideju za pjesmu su već imali i dovršili su je u studiju *De Lane Lea* pred impresioniranim Stonesima. Pjesma je objavljena tri tjedna prije verzije koju su snimili The Beatles i zorno je demonstrirala distinkciju između dvaju bandova: sirovost, žestinu i cinizam Stonesa. Treći singl "Not Fade Away" objavljen početkom 1964.g. napisao je i snimio Buddy Holly sa svojim pratećim bandom 1957.g. Verzija Stonesa također ima snažno naglašeni tzv. *Bo Diddley beat*, brzi i zarazni ritam koji vuče porijeklo iz zapadne Afrike. Četvrti singl "It's All Over Now" objavljen sredinom 1964.g. napisao je Bobby Womack za svoj band *The Valentinos*. Postao je prvi broj 1 hit Stonesa daleko nadmašivši original.

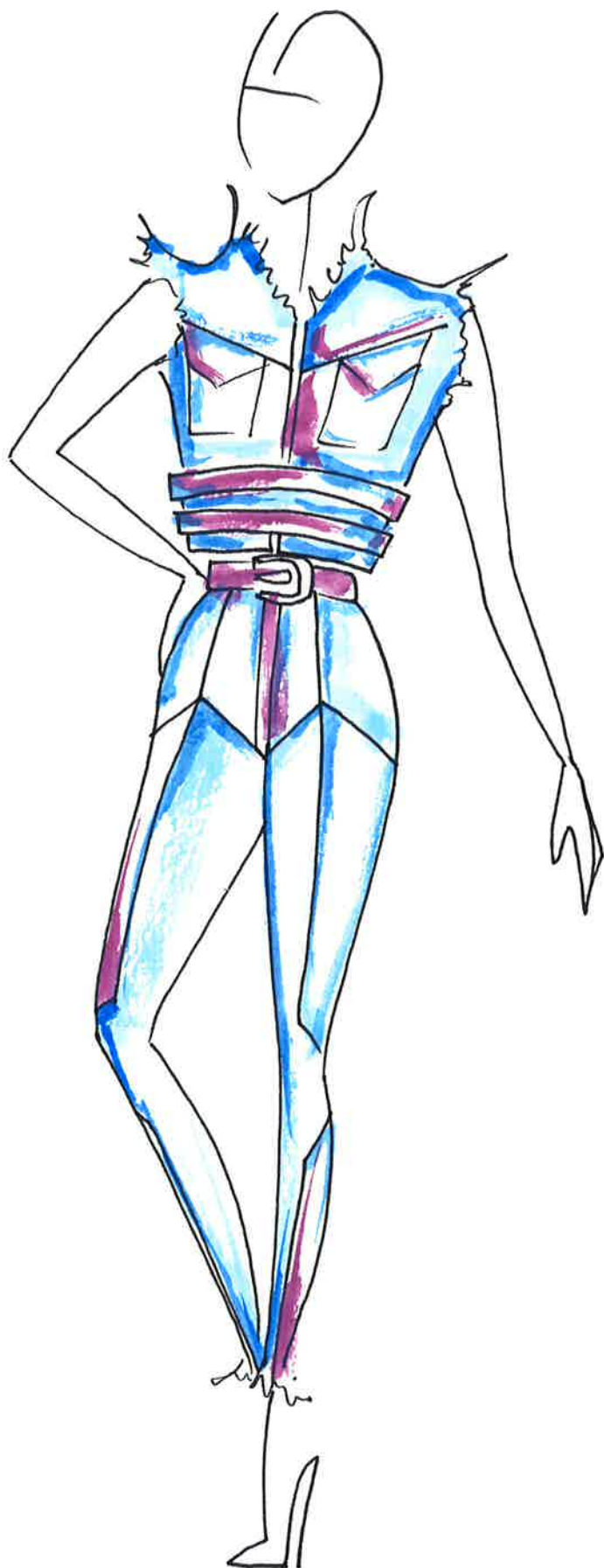
Šesti singl "The Last Time" iz 1965. je ujedno i prvi od mnogih budućih kojeg je napisao autorski dvojac Jagger/Richards.

10. KOLEKCIJA

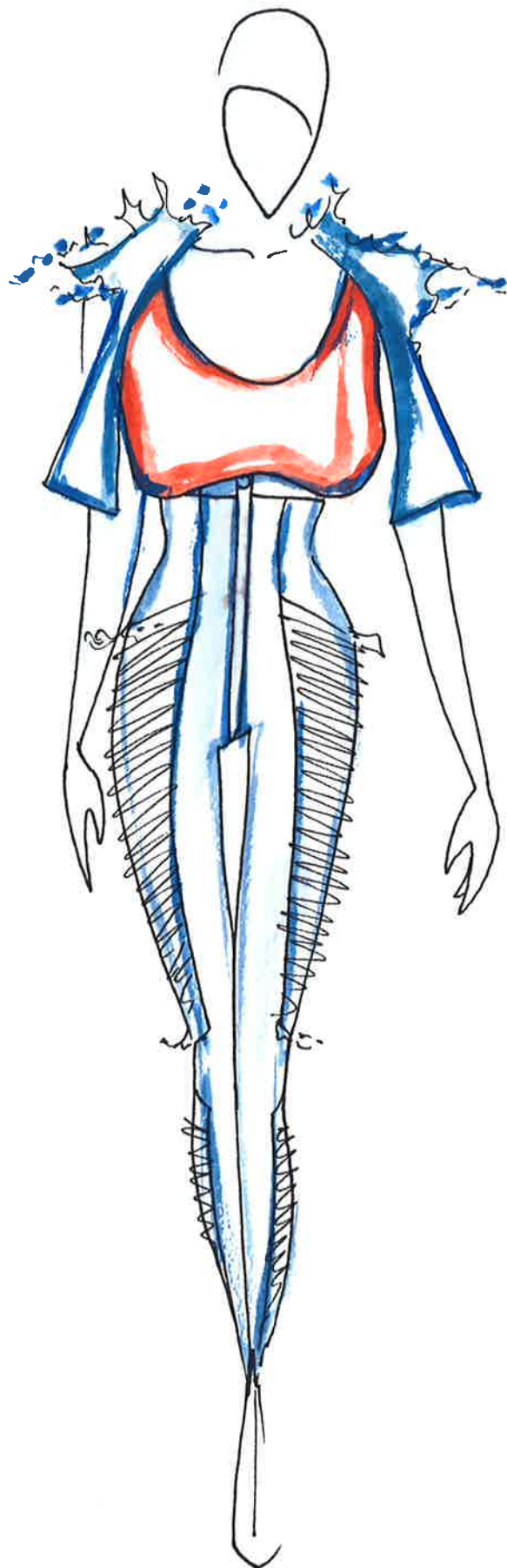
U mapi se nalazi 10 ženskih modela. Ilustracije su inspirirane rockom, traperom, kožom te baršunastim i svilenim materijalima. Kolekcija je ispunjena traper hlačama, prslucima i jaknama, koje su dominirale rock vremenom. Silueta i kroj većinom prate liniju tijela i odaje ženstvenost, jer je kolekcija namjenjena za ženu bez granica, koja vidi odjeću kao stvar koja ju uzastopno prati i sa njom stvara uspomene. Ova kolekcija nema namjenu pratiti konvencije i već je naglasak na ispranost, iznošenost, poderanost i stvaranje uspomena. Važno je osjećati se ugodno u onome što nosimo. Ova kolekcija je neka mješavina urbanog i „street style-a“ sa ponekim klasičnim odjevnim predmetima, kao što je sako, jer volim mješati odjevne predmete koji su namjenjeni za različite prigode, spajajući u ovom slučaju klasičnu odjeću sa onom koju nosimo svakodnevno.

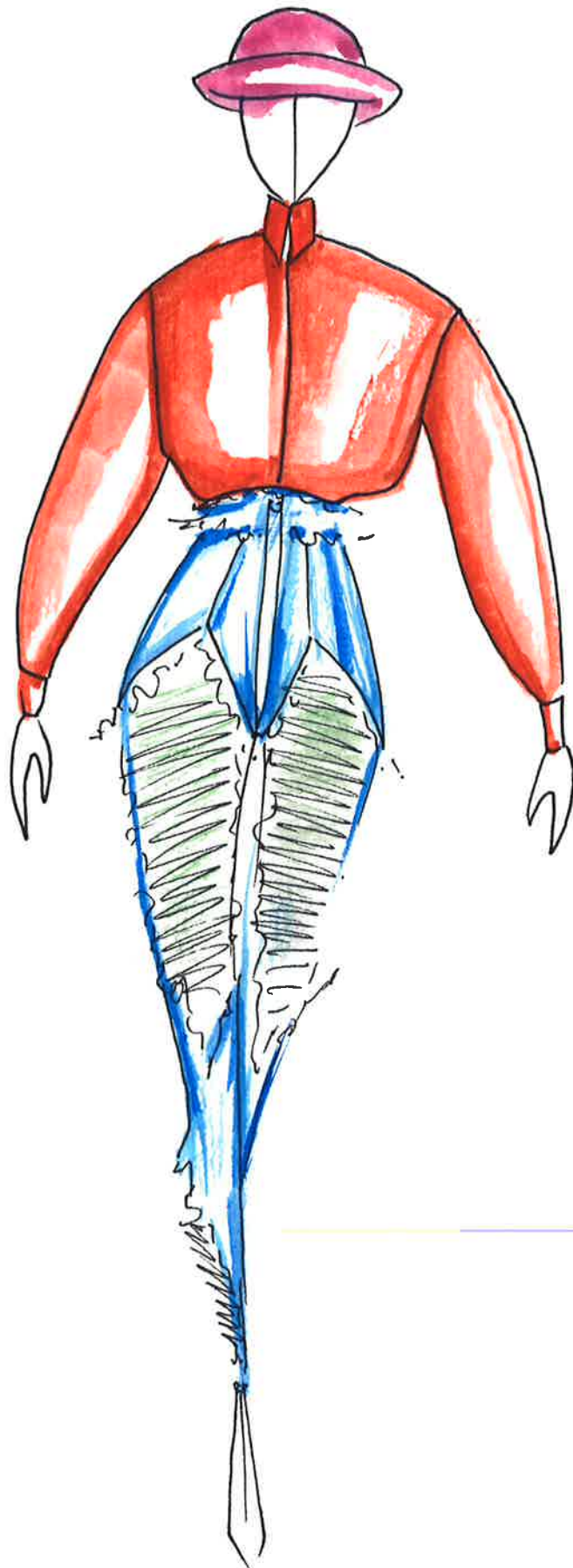

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100

11. ZAKLJUČAK

Nakon istraživanja povijesnog razvitka dvadesetog stoljeća, te kako je to vrijeme utjecalo na rock glazbu 60-ih, 70-ih i 80-ih godina dvadesetog stoljeća izvukao sam dosta znanja, inspiracije o glazbi, odijevanju i promjenama koje su se dogodile koje još uvijek imaju utjecaja na ljude, neka od najvećih glazbenih lica poput Bob Dylana, the Beatles-a, Elvisa Presleyja, the Rolling Stones-a i mnogih drugih, promjenili su smjer glazbe kakvu danas poznajemo, s time su nadahnuli ljude da kroz glazbu promjene sebe i druge. Kroz teorijski dio sam pokušao približiti atmosferu dvadesetog stoljeća, naglasiti važnost gospel i country glazbe koje su imale itekakvog utjecaja na rock glazbu, zatim kroz sami razvoj rock glazbe spomenuo sam neka glazbena lica koja su ostavila trag u glazbenom i modnom smislu. U ilustracijama imate priliku vidjeti moju viziju tadašnjeg vremena, glazbe i trenda, te kontrukcijsku realizaciju jednog od modela.

12. LITERATURA

- (1) Branko M. : Druga strana rock'n'rolla, Verbum, Split, 2002.
- (2) Robert S. , prijevod- Vladimir C. S. : SPOMENAR BOBA DYLANA 1956 – 1966, 2005
- (3) Hrvoje H. i Darko G. : Rolling Stones – 50 godina, profil, 2012.
- (4) Cesare R. : The Beatles, Mosta, 2004.
- (5) Greg B. i Simon. L., prijevod-Damir B. : Freddie Mercury-Život ispričan vlastitim riječima, Naklada Ljevak d.o.o., 2010.
- (6) 20. stoljeće ; https://hr.wikipedia.org/wiki/20._stolje%C4%87e